

Kielce, dnia 25-04-2024

Znak:PNK.I.4130.103.2024

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 609)

stwierdzam nieważność

uchwały nr LXXVI/420/24 Rady Miejskiej w Pacanowie z dnia 27 marca 2024 r. w sprawie przyjęcia Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Pacanów w 2024 r., w części:

- dotyczącej § 3 ust. 1 lit. g, § 11 i § 13 pkt 4 załącznika do uchwały - w zakresie słów „bezdomych”;
- dotyczącej wzoru umowy adopcyjnej załączonego do uchwały.

UZASADNIENIE

Rada Miejska w Pacanowie na sesji w dniu 27 marca 2024 r. podjęła uchwałę nr LXXVI/420/24 w sprawie przyjęcia Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Pacanów w 2024 r. Uchwała została doręczona Wojewodzie Świętokrzyskiemu w dniu 3 kwietnia 2024 r. Organ nadzoru w dniu 16 kwietnia 2024 r. zawiadomił Przewodniczącego Rady Miejskiej o wszczęciu postępowania nadzorczego, określając termin na złożenie wyjaśnień do dnia 22 kwietnia 2024 r. W wyznaczonym terminie Rada Miejska nie złożyła wyjaśnień w sprawie.

Po dokonaniu analizy prawnej uchwały pod względem legalności organ nadzoru stwierdza, że postanowienia załącznika do uchwały – Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Pacanów w 2024 r. (dalej: Program), zostały podjęte częściowo z istotnym naruszeniem prawa.

Zgodnie z art. 11a ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1580 ze zm.), rada wypełniając obowiązek, o którym mowa w art. 11 ust. 1 ustawy o ochronie zwierząt (zapobieganie bezdomności zwierząt i zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom oraz ich wyłapywanie), określa w drodze uchwały, corocznie do dnia 31 marca, program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt.

Stosownie do treści art. 11a ust. 2 ustawy o ochronie zwierząt, program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt, obejmuje w szczególności:

1. zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt;
2. opiekę nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie;
3. odławianie bezdomnych zwierząt;
4. obowiązkową sterylizację albo kastrację zwierząt w schroniskach dla zwierząt;
5. poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt;
6. usypianie ślepych miotów;
7. wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich;
8. zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt.

Rada Miejska, regulując w § 3 ust. 1 lit. g, § 11 i § 13 pkt 4 Programu, kwestię zapewnienia zwierzętom gospodarskim miejsca w gospodarstwie rolnym, w sposób nieuprawniony ograniczyła katalog tych zwierząt wyłącznie do zwierząt bezdomnych.

Zdaniem organu nadzoru powyższe regulacje naruszają treść art. 11a ust. 2 pkt 7 ustawy o ochronie zwierząt. Przepis ten obowiązuje organ uchwałodawczy gminy do wskazania gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich. Ustawodawca posługując się w treści art. 11a ust. 2 pkt 7 ustawy o ochronie zwierząt pojęciem "zwierząt gospodarskich" nie wprowadził dla nich żadnych dodatkowych ograniczeń. Przepis ten odnosi się nie tylko do bezdomnych zwierząt gospodarskich, ale również do zwierząt gospodarskich wymagających umieszczenia w gospodarstwie z powodu szeregu różnych przyczyn (wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu z dnia 5 listopada 2014 r., sygn. akt: II SA/Wr 602/14). Będą to m.in. zwierzęta, które uciekły, zabłąkały się lub zostały porzucone przez człowieka, a nie ma możliwości ustalenia ich właściciela lub innej osoby, jak również zwierzęta gospodarskie odebrane dotychczasowemu właścicielowi na mocy odrębnych przepisów.

W świetle powyższego należy uznać, że Rada Miejska w sposób nieuprawniony ograniczyła w § 3 ust. 1 lit. g, § 11 i § 13 pkt 4 Programu krąg zwierząt gospodarskich przyjmowanych do gospodarstwa rolnego wyłącznie do bezdomnych, co stanowi istotne naruszenie prawa.

Ponadto Rada Miejska załączyła do Programu wzór umowy adopcyjnej przewidujący nałożenie na podmioty dokonujące adopcji zwierzęcia szeregu obowiązków zawartych w poszczególnych punktach tej umowy. Rozwiązanie to, w zakresie w jakim umowa ta nakłada na podmioty adoptujące określone w jej treści obowiązki, wskazuje na istotne naruszenie prawa poprzez przekroczenie przez Radę Miejską delegacji ustawowej przyznanej na mocy art. 11a w zw. z art. 11 ustawy o ochronie zwierząt, gdyż przepis nie uprawnia rady do wprowadzania na podmioty dokonujące adopcji zwierząt jakichkolwiek obowiązków. Program może regulować jedynie kwestie dotyczące sposobu poszukiwania właścicieli dla zwierząt bezdomnych. W konsekwencji regulacja obowiązków adoptującego bezdomne zwierzę stanowi bezprawną ingerencję lokalnego prawodawcy w sferę materii ustawowej.

Analogiczne stanowisko zajął Wojewódzki Sąd Administracyjny w Kielcach w wyroku z dnia 30 marca 2022 r., wydanym w sprawie o sygn. akt: II SA/Ke 53/22, w którym wskazał, że: *w art. 11a w związku z art. 11 ustawy brak jest delegacji dla rady do określenia obowiązków osoby adoptującej bezdomne zwierzęta. (...) W konsekwencji unormowania dotyczące określenia obowiązków adoptującego bezdomne zwierzę wkraczają w sposób niedopuszczalny w sferę materii ustawowej, ponieważ wprowadzają dodatkowe obowiązki dla przyszłych właścicieli zwierząt.*

Mając powyższe na względzie stwierdzić należy, że wydanie rozstrzygnięcia w wyżej wskazanym zakresie jest uzasadnione.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach za pośrednictwem Wojewody Świętokrzyskiego, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.

Józef Bryk
Wojewoda Świętokrzyski